

z dnia 14 kwietnia 1937 r.

o ograniczeniu obrotu nieruchomościami powstałymi z parcelacji.

Art. 1. Ustawa niniejsza stosuje się do gospodarstw, powstałych w drodze parcelacji nieruchomości ziemskich, niezależnie od tego, czy parcelowana nieruchomość stanowiła własność Państwa, Państwowego Banku Rolnego lub innych osób prawnych i fizycznych. Ustawa niniejsza nie ma jednak zastosowania do gruntów, określonych w art. 53 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 202) w brzmieniu ustawy z dnia 14 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 405).

Art. 2. (1) Gospodarstwa, powstałe z parcelacji, nie mogą być zbywane w całości lub

w części, dzielone, wydzierżawiane, zastawiane lub obciążane bez zezwolenia władzy. Gospodarstwa, będące własnością małoletnich, mogą być wydzierżawiane do czasu osiągnięcia pełnoletności za zgodą władzy opiekuńczej.

(2) Właściciele gospodarstw, powstałych z parcelacji, obowiązani są do osobistego gospodarowania na tych gospodarstwach. Władza może zezwolić na powierzenie gospodarowania innej osobie.

Art. 3. (1) W licytacji gospodarstw, powstałych z parcelacji, mogą brać udział tylko te osoby, które na nabycie nieruchomości uzyskały zezwolenie władzy, właściwej ze względu na miejsce położenia licytowanej nieruchomości.

ci. Władzy tej doręczane będą obwieszczenia o licytacji.

(2) Przepis o obowiązku uzyskiwania zezwoleń nie dotyczy instytucji kredytu długoterminowego, biorących udział w licytacji.

Art. 4. (1) Ograniczenia, wynikające z ustawy niniejszej, stosują się tak do pierwotnych, jak i do następných nabywców.

(2) W aktach sprzedaży gospodarstw, powstałych z parcelacji, notariusze z urzędu zamieszczają wzmiankę o ograniczeniach, wynikających z ustawy niniejszej. W przypadkach przyznania tytułu własności w postępowaniu sądowym na podstawie przepisów, przewidzianych w ustawach o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w posiadanie nabywców w drodze parcelacji nieruchomości ziemskich, sąd na wniosek władzy zamieści w orzeczeniu wzmiankę o powyższych ograniczeniach.

(3) Brak wzmianki o ograniczeniach w umowie sprzedaży lub w wykazie hipotecznym nie zwalnia gospodarstwa od tych ograniczeń. Przepis ten nie dotyczy nieruchomości, wymienionych w art. 5 i 6.

Art. 5. (1) Gospodarstwa, powiększone w drodze nabycia działek z parcelacji po wejściu w życie ustawy niniejszej do normy gospodarstwa samodzielnego, mogą być również poddane ograniczeniom, wynikającym z ustawy niniejszej, przez ujawnienie tych ograniczeń w księgach hipotecznych na wniosek władzy.

(2) Normy obszarowe gospodarstw samodzielnych dla poszczególnych województw lub powiatów ustali Minister Rolnictwa i Reform Rolnych po zasięgnięciu opinii właściwej izby rolniczej.

Art. 6. Gospodarstwa, powstałe z parcelacji, przeprowadzonej przed wejściem w życie ustawy niniejszej, a po dniu 1 września 1919 r., mogą być poddane ograniczeniom, wynikającym z ustawy niniejszej, od daty ujawnienia tych ograniczeń w trybie, określonym w art. 5 ust. (1).

Art. 7. (1) Umowy, zawarte wbrew przepisom art. 2, są nieważne.

(2) Gospodarstwo, którym rozporządzono wbrew przepisom art. 2, może być poddane przymusowemu wykupowi według przepisów art. 22 i 23 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr 1, poz. 1). Jeżeli wykup następuje z powodu sprzedaży nieruchomości, dokonanej wbrew przepisom art. 2, władza może określić wynagrodzenie za wykupione gospodarstwo bądź na podstawie art. 27, 28 i 29 powołanej ustawy o wykonaniu reformy rolnej, bądź w wysokości ceny sprzedażnej, ustalonej w umowie. Wypłata wynagrodzenia następuje według zasad i w trybie, stosowanym przy wypłacie wynagrodzenia za nieruchomości przymusowo wykupywane na cele reformy rolnej.

Art. 8. (1) Kto rozporządza działką, powstałą z parcelacji, wbrew ograniczeniom, zawartym w art. 2, podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych lub jednej z tych kar. Tej samej karze podlega, kto nabywa lub użytkuje działkę wbrew przepisom art. 2.

(2) Do dochodzenia i karania wykroczeń, określonych w ust. (1), właściwa jest powiatowa władza administracji ogólnej.

Art. 9. (1) Do udzielania zezwoleń, przewidzianych w art. 2 i 3, oraz do składania wniosków w myśl art. 5 i 6, właściwy jest starosta.

(2) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ustala zasady, którymi kierować się będą starostowie przy wykonywaniu przepisów ust. (1).

Art. 10. Za ujawnienie w księgach hipotecznych łącznie z prawem własności ograniczeń, wynikających z ustawy niniejszej, sądy i pisarze hipoteczni nie pobierają osobnych opłat. Sądowe opłaty hipoteczne i stawki wynagrodzenia pisarzy hipotecznych od wpisów, wnoszonych w myśl art. 5 i 6, obniża się o 50%.

Art. 11. Rada Ministrów, na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, może w drodze rozporządzeń zawieszać całkowicie lub częściowo działanie ustawy niniejszej w stosunku do poszczególnych województw i powiatów oraz poszczególnych kategorii gospodarstw.

Art. 12. Do nieruchomości, podlegających ograniczeniom, wynikającym z ustawy niniejszej, nie stosuje się rozporządzenia tymczasowego Rady Ministrów z dnia 1 września 1919 r., normującego przenoszenie własności nieruchomości ziemskich (Dz. U. R. P. Nr 73, poz. 428), oraz rozporządzenia niemieckiej Rady Związkowej z 15 marca 1918 r. o obrocie nieruchomościami ziemskimi (Zb. Ust. Rzeszy str. 123) i art. 54 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr 1, poz. 1). Ustawa niniejsza nie narusza jednak skuteczności wpisów hipotecznych, ujawnionych przed wejściem w życie ustawy niniejszej, a zawierających podobne ograniczenia.

Art. 13. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministrowi Sprawiedliwości, każdemu we właściwym mu zakresie działania.

Art. 14. Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego.

Art. 15. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*
Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

J. Poniatowski